

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27—59. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
27—58. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE
EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

IX. ÉVFOLYAM, 163. SZÁM.

DEBRECEN, 1932. JULIUS 21. CSÜTÖRTÖK.

ARA: 10 FILLER

Mai számunkban féláru kedvezményes szelvény a Kamaraszínház előadására

Katonai diktatura és ostromállapot Berlinben

Papen kancellár birodalmi kormánybiztos lett
A porosz kormány tagjait megfosztották hivataluktól

Berlin, július 20. A német birodalom sorsdöntő órákat él át. Berlinben és Poroszországban beláthatatlan következményű események történnek.

A birodalmi kormány és a porosz kormány közötti feszültség már napok óta egyre élesebbé vált. A Papen-kormány nem volt megelégedve azokkal az intézkedésekkel, amelyeket a porosz hatóságok az egyre jobban elharapózó politikai terrorselekmények — különösen a baloldaliak — ellen tett s a vasárnap délután és éjszaka Altonában lejátszódott véres

csata, amelynek eddig 16 halálos áldozata van, végkép kiélezte az ellentéteket.

Feltűnő, hogy noha már veszedelmes közelg július 31-ike, a birodalmi gyűlési választás napja, a Papen-kormány mindezeidig semmiféle pártot nem alakított és a mai napig semmi módon nem tette lehetővé annak felismerését, milyen módon fog résztvenni a választáson, hogy alkotmányos uton igyekezzen olyan többséget szerezni, amely lehetővé teszi számára a további kormányzást,

kancellár ellenjegyzett, joghatálya van. Eppen ezért Papen ismét sürgetően felszólította Severinget, hogy azonnal mondjon le állásáról,

A POROSZ KORMÁNY CSAK
AZ ERŐSZAKNAK ENGED.

Papen felszólítása azonban kevés hatást tett Severingre. A porosz belügyminiszter, akinek nagy erélyt s politikai megfélemlíthetlenséget közismert, megismételte azt a kijelentését, hogy hivatalát, csak erőszaknak engedve hajlandó átadni. A porosz belügyminiszternek ehhez a kijelentéséhez csatlakozott a porosz kormány többi tagja is, majd a porosz kormány küldöttsége kijelentéseinek teljes egészében való fentartásával távozott Papentől.

Kihirdetik az ostromállapotot

Berlin, július 20. A birodalmi elnök újabb rendeletet bocsátott ki, amelyben Berlin és Brandenburg tartományokban

kihirdeti a katonai ostromállapotot.

Ez azt jelenti, hogy a rendelet megjelölésének pillanata óta Berlinben és hatalom teljességének egyedüli birtokosa a III. számú véderőkerület biztosa: Rundstedt tábornok, aki ezt a tisztét a birodalmi elnök megbízásából tölti be. Rundstedt tábornok ha-

táskörébe tartozik a porosz rendőrség egész feladatköre is. A birodalmi elnök második rendeletének alapján amely kihirdeti az ostromállapotot személyes szabadság, a szabad véleménynyilvánítás — beleértve a sajtószabadságot —, az egyesülési és gyűléskezesi jog korlátozása, a levél-, posta-, távírat- és távbeszélőutakba való beavatkozások, házkutatások és lefoglalások elrendelése, valamint a vagyon korlátozása az egyébként e tárgyban fennálló törvényes határokon kívül is megengedhetők.

A porosz kormányt börtönbe vetik

Dr. Braun porosz miniszterelnök az események hírére azonnal félbeszakította szabadságát s a leggyorsabb közlekedési eszközök igénybevételével elindult Berlin felé. Braun szintén a leghatározottabban kijelentette, hogy hivatalát, amelytől — véleménye szerint alkotmányellenesen — meg akarják fosztani, semmi szín alatt sem engedi át Papen megbízottainak.

A porosz kormánynak ez a teljesen egyöntetű elhatározása súlyos bonyodalmmal fenyeget. Ha úgy Papen, mint a porosz kormány kitarthat álláspontja mellett, ez azt jelenti, hogy a

birodalmi elnök és a birodalmi kormány rendelkezései vagy nem hajthatók végre, vagy pedig csak azon az áron, hogy Berlinben és Brandenburgban ma délután minden hatalmat átvevő katonai személyiségek

elrendelik az egész Braun-kormány letartóztatását s börtönbevetését.

A fejlemények elé most annál is nagyobb izgalommal néznek, mert arra, hogy a birodalmi kormány elrendeli az alkotmányon úton létrejött porosz kormány letartóztatását, a német birodalom óta nem volt példa.

Berlin ostrom állapotban

A Berlinben állomásozó katonai hatóságok hozzáálltak a birodalmi kormány rendelkezéseinek a végrehajtására. Rundstedt tábornok nyomban felhatalmazásának kézhezvétele után átvette a végrehajtó hatalom legfőbb intézését.

Három teherautón gépfegyveres katonaság vonult legelőször is a birodalmi kancellária épülete elé és bevonnult a kancellári hivatalba. Ugyanekkor

a porosz miniszterelnökségen a birodalmi véderő egyik hadnagya jelent meg három közkatona kíséretében és a véderő kerületi parancsnokság megbízásából az épület átadását követelte.

A SAJTÓIRODÁT BEZÁRTÁK.

Berlin, július 20. A porosz kormány sajtóirodáját a birodalmi biztos intézkedésére bezárták.

A jobboldal előretörése a szocialistákat a kommunisták táborába hajtja

Berlin, július 20. Beláthatatlanok azok a következmények, amelyek a birodalmi elnök két rendelete következtében fenyegetnek. Az események szerdán délelőtt és délután olyan gyorsan követték egymást, hogy a délutáni la-

pok csak az események regisztrálására szorítkozhattak és kommentárokat nem fűznek hozzájuk. Ezt annál is kevésbé teszi, mert

a második szükségrendelet, amely Berlin és Brandenburg

Az elmozdítás

A szerda délelőtti tanácskozáson Papen már nem is kért biztosítékokat a porosz kormány képviselőitől további működésüknek megfelelő erélyessége dolgában, hanem egyszerűen közölte velük, hogy

Hindenburg birodalmi elnöknek most kibocsátott rendelete alapján

Hindenburg rendelete a birodalmi kormánybiztos kinevezéséről

Hindenburg birodalmi elnök rendeletének, amelyre hivatkozva Papen kancellár ezt a súlyos jelentőségű lépését megtette, a szövege a következő:

1. §.

Az alatt az idő alatt, amíg a jelen rendelet érvényben van, a birodalmi kancellár lesz Poroszország birodalmi kormánybiztosa. Ebben a minőségben jogosítva van arra, hogy a porosz állami minisztérium tagjait tisztességük alól felmentse. Jogosítva van továbbá, hogy a porosz miniszterelnöki teendőket ő maga végezze és megbizyon más egyéneket, hogy a bi-

Braun porosz miniszterelnököt és Severing belügyminisztert megfosztja hivatalától és Bracht esseni főpolgármestert a maga képviselőjében megbizsa Poroszország miniszterelnökségi és belügyminisztériumi ügyeinek legfőbb vezetésével.

birodalmi kormánybiztos minőségben a porosz minisztériumok vezetését átvegyék.

A birodalmi kancellárt a porosz miniszterelnök teljes jogköre az általa a porosz minisztériumok vezetésével megbízott személyeket pedig működési területeken belül az porosz államminiszterek mindenemű jogköre illeti meg. A birodalmi kancellár és az általa a porosz minisztériumok vezetésével megbízott személyek a porosz államminisztérium jogkörét gyakorolják.

2. §.

Ez a rendelet a kihirdetés napján lép életbe.

A belügyminiszter ellenszegül

A rendelet közlése után Papen kancellár azt a kérést intézte Severing belügyminiszterhez, hogy adja át nyomban hivatalát Bracht dr.-nak.

Ekkor újabb sorsdöntő jelentőségű fordulat történt.

Severing porosz belügyminiszter közölte Papennel, hogy hivatalának átadására nem hajlandó, azt csak kifejezetten fizikai erőszak alkalmazása esetén hajlandó megtenni s kijelentette, hogy kétségbevonja a birodalmi elnök ren-

deletének alkotmányos mivoltát.

Severingnek ezzel a nagyjelentőségű válaszával Papen azt szegezte szembe, hogy a birodalmi elnök rendeletének alkotmányossága kérdésében a közigazgatási bíróságnak kell majd döntenie, mindaddig azonban, amíg a közigazgatási bíróság kifejezetten ki nem mondja, hogy a rendelet alkotmányellenes, addig az olyan rendelkezésnek, amelyet a birodalmi elnök adott ki s amelyet a birodalmi

területére ostromállapotot rendel el, azt is jelenti, hogy a sajtószabadság megszűnt.

Ebben a percben még nem lehet tekinteni, hogy mi következik a német polgárháború frontján. A jobboldali lapok tudósításainak felírásából az tűnik ki, hogy a szélsőjobboldali pártjai bizonyosra veszik a marxistafront pusztulását és már mint befejezett tényről beszélnek a kommunista párt megszűntetéséről is. Politikai körökben feszültséggel várják, hogy milyen magatartást tanúsít majd ezekkel szemben a Vasfront. Nagy érdeklődéssel várják, hogy a baloldal hogyan válaszol majd a jobboldal előretörésére és hogy

bekövetkezik-e a szociáldemokrata párt és a kommunista párt együttműködése. A weimari alkotmány alapján álló pártok sem fogják nyugodtan tűrni a

jobboldal féktelen előretörését — mondják politikai körökben — és a szervezett munkásság tízezermillió tömegét a középpártok hasonló arányú tömege követheti majd a harcba.

A német birodalom lakosságának tehát megközelítően a fele ellenszeggélssel válaszolhat s ha ez bekövetkezik, a német birodalom történetében olyan események játszódnak majd le, amilyenekre a világtörténelemben sem volt még példa.

A kora délutáni órákban a berlini rendőrség vezetésében nagy változás állott be. Grinski rendőrfőnök és helyettese, Weiss, továbbá Heymonnsberg ezredes, a Schupo főparancsnoka beadták lemondásukat, mert nem volt kétséges, hogy a porosz kormánybiztos amúgy is elmozdítja őket állásuktól. A berlini rendőrség vezetésével Mel-

chert, volt esseni rendőrfőnököt bízták meg. Az új rendőrfőnök már át is vette a távozó rendőrségi parancsnoktól a berlini rendőrség vezetését.

A BAJOROK IS TILTAKOZNAK.

München, július 20. Mint illetékes helyről közlik, a bajor kormány tiltakozását fejezi ki a birodalmi elnök és a birodalmi kancellár előtt a porosz kormánybiztos kinevezése miatt, mert ezt az intézkedést alkotmányellenesnek tartja. A bajor kormány egyidejűleg ki-
fejezésre juttatta állásponjtját a német állambírószág előtt is.

A TÖBBI MINISZTER IS MEGY.

Berlin, július 20. A birodalmi kormány, mint közlik, ma este elhatározta, hogy a többi porosz minisztert is felmenti állásától.

zött, amelyek megfelelnek az adós országok teljesítőképességének; 2. Szakítani kell az esztelen vámpolitikával és biztosítani kell a világkereskedelem szabadmozgását. A nemzetek gazdasági szolidaritásának helyreállítása nélkül minden megoldás csak ideiglenes jellegű lehet.

NEHÉZSÉGEK A MŰFA FÁZIS-RENDSZERÉNEK A KÉRDÉSEBEN.

Megemlékeztünk már lapunk hasábjain arról, hogy a pénzügyminisztérium elhatározott szándéka az, hogy a textilárak fázisváltása után még ebben az évben megvalósítja az épület- és műfa-árak forgalmi adóváltását is. A fázisrendszert a műfaárakra már régtől fogva kéri a termelő érdekeltség továbbá a magyar fűrészipar, úgyszintén a fakereskedelem. Különösen a magyar fűrészipar az, amely állandóan panaszkodik, hogy velük szemben az utódállamok fűrészipara részére részére igen nagy előnyt biztosít az a körülmény, hogy az utódállamok fűrésztermékei vámforgalmi adómentesen jutnak be az országba, míg az itteni fűrészektől vásárolt áru után a vevők 3 százalékos forgalmi adót fizetnek és így előáll az a tarthatatlan és igazságtalan helyzet, hogy a hazai áru 3 százalékkal drágább, mint a külföldi fűrészektől vásárolt áru.

A gőzfűrészek állítása szerint ez a körülmény arra indítja a hazai detailkereskedőket és nagyobb fogyasztókat, hogy szükségüket a hazai fűrészek mellőzésével közvetlenül a külföldi fűrészektől szerezzék be, mert ebben az esetben megtakarítják a belföldön beszerzés esetén lerovandó 3 százalékos forgalmi adót.

Viszont ezzel szemben a bányák, a gépiparnak az a része, amely nagyobb mennyiségben használ fát, tehát a mezőgazdasági gépgyár, a vagonygyárak, a papír-, a gyufa-, úgyszintén az építőipar ellenzi és ellenzi ma is a fázisrendszer bevezetését. Ezek az érdekeltségek arra hivatkoznak, hogy a fázisrendszer bevezetése a mai rendszerrel szemben, amikor az iparvállalatok a fát forgalmidómentesen importálhatják azt jelentené, hogy a jövőben igen jelentékeny terhet kellene az importnál magukra vállalniok. A műfából és épületfából eredő forgalmi adó hozzáadéka 1930-ban 4.750.000 pengőt tett ki. A pénzügyminisztérium az érdekeltségek rendelkezésére bocsátotta a statisztikai számadatokat, azonkívül rendkívül nehéz feladatot rótt rájuk akkor, amikor kikötötte azt, hogy egyfelől a fázisrendszernek olyannak kell lennie, hogy közbenső fázisok megadottatása nélkül a vámnál s a belföldi fűrésznél lerótt forgalmi adóváltás fedezze az áruk egész útján eddig felmerült forgalmi adót, másfelől azonban tekintettel kíván lenni a pénzügyminisztérium arra is, hogy a fa feldolgozása során a legnagyobb értékkülönbözöket mutatja. Ugyanabból a fából, amit egy épülő házba beépítenek, a legdrágább kivitelű butorokot is lehet készíteni. Az érdekeltség a kamarában tartott értekezleten a kérdésben előzetes megbeszélést folytatott. A fakereskedő érdekeltség továbbra is változatlanul kitart a fázisrendszer megvalósítása mellett.

x „Száz kéz nyul egy leány után” c. rendkívül érdekes regény kapható kiadóhivatalunkban, József kir. herceg u. 1., vagy megrendelhető a lapkiadóknál. A 170 oldalas, szépen illusztrált regénykötet kedvezményes ára 80 fillér.

A boletta-rendelet végrehajtási utasítása

A boletta feleértékét készpénzben kifizetik. — Mikor szabad gabonát boletta nélkül eladni.

Budapest, július 20. A kormány a mezőgazdaságnak az 1932—33. évre nyújtandó kedvezményekről szóló rendeletének végrehajtási utasítását kiadta. A rendelet a hivatalos lap július 21-iki számában jelenik meg. A rendelet összefoglalja a gabonajegy rendszerre és az ezzel kapcsolatos jogviszonyokra vonatkozó összes rendszabályokat. A rendelet a gabonajegyrendszert újra szabályozza. Eszerint

a gabonatulajdonjogát csak gabonajegy kíséretében szabad átruházni.

Gabonajegy nélkül ruházhatják át a gabonát

a mezőgazdák egymásközött gazdasági és háztartási célokra. Aki a gabonát a termelőtől megszerzi a gabonajegy szelvényét a termelőnek köteles átadni.

A gabonajegy ára minden mázsa után 10 pengő, ebből a szelvény ára 4 pengő, a gabonalevél ára 6 pengő.

a szelvény 4 pengős értékéből a község előljárásánál 2 pengő adófizetésre használható fel, 2 pengőt pedig pénzben beváltják.

Ha pedig a folyó évre adótartozása nincs, az előljáróság a teljes 4 pengőt pénzben téríti meg. A búza és kétszeres kereskedelmi célokra való felőrlése 2.50 pengő lisztforgalmiadó váltásáig alá esik.

Újítás az eddigi rendelettel szemben, hogy a kereskedelmi őrlésből származó őrleményeket

csak szállítójeget, av amőrlésből származó őrleményeket csak szállítóbarca kíséretében szabad szállítani.

Őrlemények eladásával csak a malmok, sütőiparosok és lisztkereskedők foglalkozhatnak. A gabonajegyek eladásából befolyó bevételek a mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alapba folynak be. Ez az alap téríti meg azoknak a földbirtokosoknak földadóját, akiknek a község területén kívül az összes földbirtokuk kataszteri

tiszta jövedelme 116 pengőt nem haladja meg, valamint a szőlőbirtokosok földadóját.

A rendelet további része a mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alap szabályozását, a vámőrlési díj megállapítását, a lisztforgalom szabályozását tartalmazza. A rendelet július 21-én lép életbe.

Magyarország csatlakozik az angol-francia egyezményhez

Budapest, július 20. Sir John Simon, angol külügyminiszter Genfben, gróf Apponyi Albert közvetítésével felszólította a magyar kormányt, hogy csatlakozzék az angol-francia konzultatív egyezményhez.

Ma délelőtt De Vienne, budapesti francia követ felkereste Walkó külügyminisztert és kormánya ne-

vében hasonló felszólítást intézett a magyar kormányhoz. Walkó Lajos külügyminiszter a magyar kormány nevében kijelentette, hogy Magyarország az egyezményhez készségesen csatlakozik. Egyidejűleg az angol kormányt is értesítette a magyar kormány csatlakozási szándékáról.

Helyre kell állítani a nemzetek gazdasági szolidaritását

Szterényi báró beszéde az interparlamentáris unió gyűlésén.

Genf, július 20. Az interparlamentáris unió Genfben folyó nagygyűlésén, amely július 20-tól 26-ig tart, különösen a világgazdasági és pénzügyi válság a vita tárgya. A ma délután kezdődött vitán báró Szterényi József többek között ezeket mondotta:

— Az esztelen autarchista törekvések végtelenségig fokozott védővámjaikkal a válságnak legsúlyosabb okai. Ezzel a kérdéssel szoros összefüggésben áll a valuta s hitel-

válság kérdésének tisztázása. Nem lehet az aranynak olyan jelentőséget tulajdonítani a válság előidézésében, amint általában történik. Nézetem szerint a válság okát első sorban a legtöbb állam passzív mérlegében kell keresni és abban, hogy új hiteleket egyáltalán nem nyújtanak, kisebb politikai kölcsönök kivételével. Ehez járult az elképzelhetően legértelmetlenebb kereskedelmi és vámpolitika, amelynek következtében az árukkal való fizetés majdnem teljesen lehetetlenné vált és a nyersanyagok soha nem tapasztalt árzuhanását idézte elő.

— Ilyen körülmények között nem csoda, ha a politikai egyenetlenkedésektől támogatva, bizalmi válság tör ki. Minthogy a bizalmi válság okát nem kereshetjük aranykérdésben, nem volna indokolt az aranyvalutától való eltérés. A gazdasági és pénzügyi válság tulajdonképeni alapokának legfőbb oka a passzív fizetési mérleg s ennek elkerülése céljából a jegybankok teljesítőképességének helyreállításával párhuzamosan két irányban kell intézkedésnek történnie: 1. Általános és végleges rendezni kell a külföldi adósságok kérdését, olyan keretek kö-

100 éve a jót ajánljuk...

Intézeti | Fehérnemű
kelengye | Papan—Takaró
Matrác.

Kardos Lászlónál, Debrecen

Használatban a legolcsóbb.

A Debreceni Első Takarékszövetkezet és a Városi Takarékszövetkezet fuziójának kérdésében amerikai ízű szokatlan hír egyik fővárosi lapban

Az Országos Kereskedelmi Közfőny pénzügyi és gazdasági lap legutóbbi számában, annak első oldalán egy harmad oldalt elfoglaló nagy hirdetésbetűvel szedett hír jelent meg, amely szól a következőleg:

»A Debreceni Első Takarékszövetkezet és a Városi Takarékszövetkezet fuziójának tárgyában Debrecen város rendes közgyűlése a közérdek fontosságából folyólag a fuzió mellett fog dönteni. A fuzionált intézet vezérigazgatói ifj. dr. Magoss György s Versényi Tibor lesznek. Ezen intézet lesz az ország legnagyobb vidéki pénzügyintézete.»

Ez a kis hír ennek a lapnak ismételt első oldalán egyharmad oldalt foglal el. Ugy néz ki, mint egy hatalmas nagy hirdetés. És ez a nagy plakátszerű hírközlés csak úgy odadobja, hogy Debrecen város közgyűlése

»a közérdek fontosságából folyólag a fuzió mellett fog dönteni.«

Csodáljuk ezt a kiváló jól értesültséget, mert őszintén kijelentjük, hogy mi, akik itt élünk Debrecen város közéletében, nem vagyunk olyan jól tájékozottak, mint ahogy ez a budapesti lap, amely már most tudja, hogy Debrecen város közgyűlése miként fog dönteni. De felvetődik az a kérdés is, kiknek az érdeke ilyen plakátszerű hirdetésekkel Debrecen város törvényhatóságát úgy befolyásolni akarni, — mert ennek a hírnök a formája olyan feltűnő és olyan szokatlan, — hogy a kérdés felvetése teljesen jogosult. A közönségben könnyen azt a látszatot kelti ez az amerikai ízű propaganda, hogy innen Debrecenből kerülnek ki ezek a tájékoztató közlemények, márpedig ilyen formában a hirdetés — joggal hisszük —, hogy az illetékesektől teljesen távol áll, ezt az izlésteleniséget feltételezni nem is tudjuk, tehát nem lehet más cél, minthogy valaki Debrecen város közönségét ezekkel az elhelyezett hírekkel a fuzió kérdést illetően állandóan izgalomban akarja tartani. Mert hogy ez a kérdés a közvéleményt izgatja, mutatja a hozzánk érkező számtalan érdeklődés és az a körülmény, hogy vasárnapi közleményünkre, melyben bejelentettük, hogy megnyitjuk lapunk hasábjait a fuzióhoz

való hozzászólás céljából olvasóink részére, máris igen értékes és szakszerű hozzászólásokat juttattak el hozzánk, melyeknek sorozatos közlését a vasárnapi számunkban meg fogjuk kezdeni és reméljük, hogy ezek az értékes közlések minden tekintetben hozzáfognak járulni ahhoz, hogy ez a kérdés úgy a város köz-

véleménye előtt, mint a törvényhatósági bizottság tagjai előtt teljes egészében megvilágíttassék és annak a városra hasznos, vagy káros volta mindenki előtt világosan álljon és ezzel elejét vegye annak, hogy az ilyen feltűnő híradások a legcsekélyebb mértékben is irritálják a város közönségét.

A debreceni rendőrség is megkapta az új fegyverhasználatra vonatkozóan

A belügyminiszteri rendelet részletei. — A rendeletet külön lenyomatban küldték a debreceni rendőrség tisztviselőivel és a detektívekkel.

A Budapesti Közlöny egyik legutóbbi száma közli teljes terjedelmében a belügyminiszter 185.1000—1932. számú rendeletét, mely a rendőrség fegyverhasználatáról szól. Ez a rendelet tudvalevően a csendőrséghez hasonló joggal ruházta fel a rendőrséget. A nagyfontosságú belügyminiszteri rendelet a debreceni rendőrségen most sokszorozták és az összes rendőrtiszteknek, tisztviselőknél és detektíveknek kiosztották. A rendőrlégénységet külön fogják kioktatni a fegyverhasználat új szabályozásáról.

Az új rendelet a következőkben állapítja meg a fegyverhasználat eseteit:

Fegyverhasználatnak van helye támadás elhárítása végett, hogy életet, testi épséget, személyes szabadságot veszélyeztető magatartás esetén. Támadás az, ha a hivatását jogszzerűen teljesítő rendőrt akár egy, akár több személy bármely eszközzel, vagy bármilyen módon megüti, megver, megsebesíti, lefegyverzi, tehetetlen állapotba helyezi, vagy enklül is testi erőszakkal helyének elhagyására kényszeríti, avagy ilyen cselekményt megkísérel. Használhatja fegyverét a rendőr az

életet, testi épséget vagy a személyes szabadságot veszélyeztető, fenyegetésben, vagy tetlegességben nyilvánuló ellenszegülés legyőzése végett; olyan fegyverzett egyén lefegyverzése végett, akit el kell fogni, ha lefegyverzése fegyverhasználat nélkül nem látszik lehetségesnek; továbbá súlyos büncselekmény elkövetésével gyanúsított olyan egyén kézrekerítése végett, akit el kell fogni, ha kézrekerítése fegyverhasználat nélkül nem látszik lehetségesnek, továbbá súlyos büncselekmény elkövetésének megállítására végett, ha az másképpen meg nem akadályozható. Használhatja fegyverét a rendőr oly néptömeget szétosztatására, melynek szétszórását a hatóság elrendelte, vagy amelynek szétosztatása a közbiztonság érdekében szükséges. A fegyverhasználatra jogosult a m. kir. rendőrségnek fegyverviselésre jogosított valamennyi tagja.

Az új törvény módot ad arra, hogy a rendőrség, amely eddig nem megfelelő módon volt felruházva a fegyverhasználat jogával most már az eddiginél is fokozottabb mértékben teljesíthesse a társadalom vagyonának és szabadságának védelmét.

Cigánykerekét hányt az országut porában, eközben gázolta el a német herceg autója

A vizsgálat megállapította, hogy a herceget gondatlanság nem terheli, ezért nem is indult ellene eljárás. — A herceg hajlandó az elgázolt fiú gyógykezelési költségeit megfizetni.

Lapunk tegnapi számában részletesen beszámoltunk arról a súlyos autógázolásról, amely hétfőn este 6—7 óra között történt a Hajdúhadházi és Boicskai-kert közl lévő műúton, Carl Hercog von Croy, aki veszifaljai uralkodó herceg, hétfőn délután útutazóban volt Magyarországon. A német herceg útközben elhatározta, hogy meglátogatja régi barátját, Odeschalch Miklós herceget Tuzsér községben. Ezért útját Nyiregyháza felé vette és így történt aztán, hogy luxus kocsijával előzés közben elgázolt egy 11 éves kisfiút, akiről tegnap éjjel kiderült, hogy Milotai Józsefnek hívják és egy debreceni vályogvető cigánynak a kislánya. A szerencsétlenül járt gyermeket a herceg a gázolás után autójára vette s elvitte a hajdúhadházi rendőrkapitányságra, majd igazolása után beszállította a debreceni Horthy Miklós kórházba.

A szerencsétlenség a hajdúhadházi rendőrkapitányság jelentette a debreceni ügyészségnek, melynek indítványára dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró vizsgálatot vezetett be az ügyben és kedden délután kiutazott a helyszínre. A vizsgálat során Preineszberger

vizsgálóbíró megállapította, hogy a szerencsétlenségről a herceg egyáltalában nem tehet, mert a gyermek cigánykerekében közben került az autó elé, amelynek sárhányója aztán elkapta és az autó elé vágta.

Preineszberger vizsgálóbíró a helyszínen kihallgatta a herceget, aki elmondta az eset előzményeit és a szerencsétlenség hű történetét. A herceg védekezését egyébként a kihallgatott szentanuk is igazolták és így a herceg ellen büntető eljárás nem indul. Habár a herceg felelősségérzéssel kijelentette, hogy hajlandó magát a magyar büntető törvénykönyv paragrafusai alá alávetni, sőt hajlandó a gyermek kezelési és a felmerülő összes költségeket is megtéríteni a gyermek szüleinek és a kincstárnak is, bár a szerencsétlenség nem az ő hibájából történt.

Mint délután értesültünk, a szerencsétlenül járt Milotai József tegnap délután visszanyerte eszméletét és ki is lehetett hallgatni. A gyermek kihallgatása során elmondotta a kihallgatás vezetőjének, hogy az említett napon édesapjával kint járt a Boicskai-kertben. Apja elfoglaltsága alatt a gyermek

kint játszott az út porában. Amint állítja — és amint azt a herceg is előadta — unalmában cigánykerekelt hányt az úttesten. A közeledő autót nem látta, mert előtte egy hatalmas terménnel rakott szekér haladt úgy, hogy attól az autót nem láthatta.

A gyermek kihallgatása így teljes mértékben igazolta, hogy a német herceget semmiféle gondatlanság nem terheli s tegnap délután Carl Hercog von Croy már el is hagyta Magyarországot területét.

Olcsó közlekedést a Köztemetőig

Tegnap szerkesztőségünkhez a következő levelet hozta a posta:

Mélyen tisztelt Szerkesztőség!

Csodás, hogy a tek. szerkesztőség egy betűvel sem emlékszik meg a Hévíz-nek a Köztemető megnyitásával kapcsolatos kötelességéről. Elvégre fontos közérdek fűződik ahhoz, hogyha a Köztemető megnyitott, a hozzá vezető villamos, eselleg autóbusszjárat is meginduljon. Vagy ezzel is úgy járunk, mint a homokkertiak a villamos sal? Se villamos, se autóbussz és így tovább.

Vagy olyan mindenkifelell álló társaság ez a H. E. V., hogy az ő dolgába még a közérdeket szolgáló sajtó sem szólhat bele. Amint-hogy nem szólhatott bele abba, mikor a megnyitás volt, a nagyerdei csőszházhoz állított autóbussz oda vagy vissza 16 fillér, így aztán a csőszházig 24 fillér, onnan 16 fillér = 40 fillér díjat szedtet a Hévíz. Miért nem állított a csapóuceai végállomáshoz autóbussz. Világos, hogy csak 24 fillért szedhetett volna. Most aztán már az sincs. Ha Budapestten ilyet tenne, vagy így járna el a közönséggel szemben a helyi vasut, úgy járna a helyi sajtóval, mint ahogy most a Beszkárt. Olyan súlyos érvekkel állnak elő a pesti lapok a Beszkárt, minden a közönség érdekeivel össze nem egyeztethető eljárásával szemben, hogyha azokból egyet is a villamos elé tennének, felfordulna.

Debrecenben! Itt mindenkit csak dicseget illet s majd ha a Köztemetőben megszólal a feltámadás trombitája, fog a helyi sajtó is megszólalni s ha esetleg akkor is lesz villamos, megdicsérint.

Előfizető.

Idáig a levél, melyhez egyik hozzáfűzésünk az, hogy igen tisztelt Előfizetőnknek, aki ezt a levelet írta nincsen igaza, amikor azzal vádol bennünket, hogy mi, akik a közérdeket kell, hogy szolgáljuk, az ilyen dolgok mellett hallgatva elmegyünk. Mi nem szoktunk elhallgatni a közérdekekkel ellentétben álló dolgokat és ha a lapunkat figyelemmel olvassa, abban az esetben arról meg is kell győződnie. Mi mindig nagy súlyt fektetünk arra, hogy lapunk mindenkor és minden kérdésben készséggel álljon előfizetőink, olvasóink, a nagyközönség és így a közérdeknek a szolgálatában.

A másik hozzáfűzésünk a Hévíz-nek szól és csak annyi, hogy olvassa el a fenti levelet, szívelegje meg és lássa be, eljött az ideje annak, hogy nemcsak a fenti levélben közölt lehetetlen állapokat kell, hogy megszüntesse, hanem meg kell, hogy szüntesse a nagyerdei csőszházról az egyetemig szedett külön díjat is, mert ezt is a közérdek követeli. Általában meg kell érteni a Hévíz-nek, hogy nem a közönség van a Hévíz-ért, hanem a Hévíz van a közönségért.

OLCSÓ HUS!

I. rendű marhahus 0.80 fillér.
II. rendű marhahus 0.60 fillér.
Borjucomb 1.— pengő.

Tisztelettel:

BLAU NÁNDOR

Deák Ferenc-utca 20. szám.

Kutszivattyut

lendkerekest, szivónyomót
jókárban és használt horgany-
zót vagy fekete ötnegyedés
vagy hainegyedés csövet kb.
30 méter!

azonnali megvételre
keresek.

Cím a kiadóhivatalban.

ÉDES ELLENSÉG.

Bónyi Adorján színjátéka az Országos Kamaraszínházban.

Az „Édes ellenség”-ben Bónyi olyan témához nyúl, mely napjainkban izóan aktuális. A dolgozó nő és állásból kirekedt férfi drámája szerencsés téma s bár az író voltaképpen nem árt le a probléma mélyére, felszínessége mellett is finom eszközökkel megírta, hatásos írói munka. A darabnak az Országos Kamaraszínház előadásában szép és megérdemelt sikere volt.

A színészek pompás játékkal járultak hozzá a darab sikeréhez. Az együttes minden tagja elismerésreméltó teljesítményt produkált. Szepessy Edit finom eszközökkel, kivételes tehetséggel hozta színre Judit alakját. Egyik legkitűnőbb megoldott szerepe ennek a tehetséges színésznőnek. Miskey József pompás játékkészsége, dus humora ezuttal is kifogástalanul érvényre jutott. Novák István meleg lírával, bensőséges színekkel alakított szerepe nagy sikert aratott. Csörgő István főlényes, markáns színekkel kihozott alakítása és Egrý Anna pompás humorral átszőtt figurája egyik legsikerültebb alakítás volt az előadásnak. Radványi Aliz kedves, friss játéka és Füredi József, Gál István, valamint Polgár Margit sikerült jól megjátszott szerepei nagymértékben hozzájárultak a sikerhez. A kitűnő rendezés Miskey József érdeme.

(kl.)

PIRIPÓCSIAK.

Dr. Szakács László kaposvári orvos kisvárosi komédiáját mutatja be ma az Országos Kamaraszínház. A szerző nevével sűrűn találkozunk modern szépirodalmi folyóiratokban, melyekben cikkei, novellái nagy feltűnést keltenek. A Piripócsiai Csathó Kálmán stílusában íródott, azonban mozgalmasabb, léktetőbb a Csathó daraboknál. Pompás meséje, a darab karikatúra alakjai minden városban nagy sikerre vitték a darabot. A Piripócsiai előadási joga kizárólag az Országos Kamaraszínházé, amely e tehetséges magyar szerzőnek szenzációs művét az egész országban sikerre vitte. A debreceni közönség minden rétegével megismertetni kívánja ezt az eredeti művet és ezért sajtónapon kivételesen feláron mutatja azt be.

Pénteken Bernard Shaw „Nem lehet sen tudni” komédiája újságkedvénnyel kerül színpadra.

DEBRECZEN.

Féláru-szelvény.

E szelvény bemutatója 50%-os kedvezményben részesül az Országos Kamara Színháznak a debreceni Csokonai Színházban tartandó előadásán.

Érvényes két személyre az alanti előadásra:

1932. július 21., csütörtök.

Színre kerül:
PIRIPÓCSIAK.

— Magyar színeszet a Felföldön. A prágai cseh minisztériumban most döntöttek a színházi koncessziók ügyében s a még mindig teljes erővel működő magyar színházak sorsa is most dől el. A pozsonyi színházat további két évre az eddigi igazgató: Földes Dezső kapta meg, a kassai színház igazgatója továbbra is Iván Sándor marad, csak a ruszinszki színházi kerületnél történt változás. Itt az eddigi direktor Polgár Károly helyett Juhász Andor kassai hírlapíró kapta meg a koncessziót.

Laky László KIE titkár egyévi amerikai tartózkodás után hazajön Debrecenbe

Bizottság alakult a debreceni KIE mozgalom erkölcsi és anyagi támogatására. — Amint a viszonyok javulnak, első helyen kapunk segítyt Amerikától.

A gazdasági válság eltolja a debreceni KIE-ház építését

Az ifjúság barátai egy esztendő óta szorongó várakozással tekintettek Amerika felé, ahova a KIE világkonferenciára elutazott Laky László debreceni titkár is eltávozott. Onnan vártuk a megváltást és teljes joggal, mert azok a világviszonylatban is nagy férfiak, akik korábban Debrecenben jártak, teljesen elfogulatlanul is megállapították, hogy különösen Debrecenben igen nagy jelentősége van az ifjúsági mozgalomnak, melynek ki kell hatnia az egész országra és ezt a mozgalmat a világ-szövetségnek segítenie kell.

A világválság bekövetkezte folytán előre sejtettük, hogy Amerika sem képes segíteni nagy és igen nemes céljainkat, munkánkat, melyet az ifjúságért folytatunk, amely munkában minden rétege Debrecen társadalmának egyhangú lelkesedéssel vett részt. Laky László KIE titkár azóta, hogy eltávozott, hallgatott. Ebből következtetni lehetett, hogy nem tud gyors eredményt elérni, sőt hogy a gazdasági válság ott is csendesebbé tette az aranydollárok gurulását. Feltevéseinket igazolta Laky László levele, melyet most küldött Svájból, már útban hazafelé. Pár nap múlva itt lesz és akkor élőszóval számol be megívott harcáról. A levél egyébként a következőket tartalmazza:

Levél debreceni barátainkhoz és ismerőseimhez!

S. S. Resident Harding fedélzetén. 1931 július 10.

Ezelőtt pontosan egy éve indult útjára a debreceni KIE delegáció, hogy részt vegyen a KIE amerikai világkongresszusán. Hazatérésüket mindenki nagy érdeklődéssel várta, mert az volt az általános felfogás Debrecenben, hogy ez a delegáció fogja aranytálcán hazavinni azt a száz ezer dollár segítyt, amit az amerikai mozgalomtól kértünk a debreceni KIE ház felépítéséhez. Ez az esemény nem következett be s azóta immár egy teljes esztendő telt el anélkül, hogy a kérdés konkrét formában szóba jött volna a debreceni közönség előtt.

Amikor ezzel a kérdéssel s általában egész amerikai tartózkodásommal kapcsolatban, egy teljes évi hallgatás után ismét a nyilvánosság elé lépek, úgy érzem egy részt némi magyarázattal, másrészt nyilvános bocsánatkéréssel tartozom azoknak, akiket ilyen hosszú ideig teljes bizonytalanságban hagytam. Az ügyet röviden el tudom intézni a magam részéről azzal, hogy külső jelek szerint a csatát Amerikában még tavaly ősszel elvesztettem. Eppen azért azonban, mert a vereség csak látszólagos volt, azt nem voltam hajlandó elismerni és megmaradt testi és lelki erőmmel a teljes elszigeteltség és némaság leple alatt folytattam a harcot, amely elutazásom előtt való napon, 1932 július 5-én este egy rendkívül fontos gyűlés keretében reménytelen felüli győzelemmel végződött. El vagyok reá készülve, hogy hazaérkezésem után sokan személyes kérdést fognak a dologból csinálni, de ugyanakkor azt is tudom, hogy örvendetesen szép számmal vannak, akik hisznek az emberi gyarlóság valóságában és hajlandók azt utolsó helyre szorítani, amikor egy nagy ügy érdeke úgy kívánja.

Félreértés elkerülése végett már itt meg kell említenem, hogy nem építünk KIE házat 1933-ban, sőt valószínűleg még az azt következő évben sem, ha csak valami csoda el nem tánteti közben ezt a halálos gazdasági válságot, amely az egész világot fojtogatja.

1927—28-ban az amerikai KIE mozgalom évi kétmillió dollárt költött kül-

földi munkára, ezzel szemben 1931—32-ik évi költségvetése 500.000 dollár. Tucatsszámra hívják vissza külföldön dolgozó titkárait és minden országban minimumra csökkentik a folyóstandó segítyeket. Ha ugyanakkor tekintetbe vesszük, hogy eddig 29 különböző országban vállalt kötelezettséget az amerikai mozgalom, akkor teljesen érthető, hogy a mai körülmények között képtelen újabb terheket vállalni. Ez az állapot már tavaly ősszel elérte mély fokát, amikor a debreceni kérés szövegére került. A nemzetközi bizottság kénytelen volt dr. Davis és mások sürgősségi ajánlata dacára is a kérést félretenni. Ismétlem: félretenni és nem elvetni. A debreceni memorandum egyébként a kb. 50 különféle másik mellett az elsők között van és így mihelyt a helyzet kissé is megváltozik, az ismét tárgyalás alá kerül.

Magának a KIE háznak a sorsa még csak megnyugtatót volna, mert az csak idő kérdése és nem feltétlen életszükséglete mozgalomunknak, legalább is nem az a mai viszonyok között. Ott volt azonban előttem a debreceni egyesület kétségbeesztő anyagi helyzete, amely az egyre súlyosbodó magyarországi állapotok következtében egyre veszedelmesebbé vált. Ugyanakkor a nemzetközi bizottság egy olyan elvi határozatot is hozott, amely amellyel, hogy a már megnyitott munkaterületekről 50—75 százalékos segély visszavonásokat kénytelen életbeléptetni, új testületeket semmiképpen nem segíthet. Ezzel a határozattal mindenek előtt megvolt köve a keze. Debrecen sem kaphatott még csak egy egészen minimális összeget sem. Új stratégiát kellett kezdeni.

Egyetlen megoldás maradt hátra és pedig az, hogy a hivatalos kereteken kívül, illetve valamelyik helyi egyesülettel összefogódzva kell a kérdést megoldani. Összekötéseim révén kiválasztottam 4—5 befolyásos embert, akiket a montclairi egyesület védnöksége alatt egy támogató bizottságba szerveztem s akiknek az lesz a feladata, hogy a debreceni munkát Amerika részéről erkölcsi és anyagi támogatásban részesítsék, amint azt a körülmények megkívánják. (Montclair Amerika egyik leggazdagabb városa, egy nagyon szép KIE palotával a város középpontjában. Kétféle hónapig működtem az egyesületben s elutazásom előtt a titkári kar tiszteletbeli titkáruul választott.)

A fentemlítt bizottság tagjai:

1. Mr. William L. Batt, az S. K. V. művek vezérigazgatója (elnök).
2. Mr. Charles G. Taylor, a Metropolitan Life Insurance Co (Életbiztosító Társaság) alelnöke (alelnök).
3. Mr. Merton L. Beebe, a Montclair-i YMCA főtitkára (pénztáros).
4. Mr. Abel G. Gregg, az amerikai YMCA országos főtitkára (jegyző).
5. Mr. Edwin L. Earp, egyetemi tanár.
6. Mr. Allan R. Devanney YMCA titkár.

Az első gyűlést Mr. Batt montclairi lakásán tartottuk elutazásom előtt való estén. A bizottság tagjai egyelőre még nem tudtak egy bizonyos névben megállapodni, de határozottan kifejezték azt az óhajukat, hogy működési területül Debrecen tekintik és a debreceni egyesület elnöksége, illetve választmányára megbízása és irányítása mellett kívánnak Amerikában szerepelni.

Ezen a határozaton kívül több más fontos kérdés is megtárgyalásra került. A bizottság elvállalta a debreceni egyesület anyagi támogatását azzal a feltétellel, hogy ha Debrecen társadalmá-

továbbra is olyan lelkesedéssel fogja támogatni a KIE-t, mint ahogy azt eddig is tette. Ez az ígéret bizonytalan időre szól és a körülményektől függ.

A bizottság támogatása azonban korántsem szorítkozik kizárólag anyagi keretek közé, hanem általában propagandát kíván kifejteni Debrecennek és Magyarországnak.

Mindezekről hamarosan személyesen lesz szerencsém debreceni barátainknak referálni s befejezésül csak annyit legyen még szabad itt megírnom, hogy ugyanazzal a lelkesedéssel térek vissza Debrecenbe, mint amellyel eljöttem. A nagy távolság csak növelte bennem azt a hitet, hogy a magyar feltámadás a magyar föld őstalajában, az Alföld magyarságában van elrejtve s hogy Debrecen és környéke ennek az őserőnek a leggazdagabb forrása. Azok a amerikaiak, akiket négy évem keresztül megnyertem a magyar ügynek, Magyarországot ma Debrecenen keresztül látják és figyelik.

Istennek legyen hála, hogy Debrecen adta nekem életcélt és hogy Debrecen ezernyi gyarlóságom dacára is olyan szerető szívvel fogadott magához.

A közeli viszonzatlásig

Laky László.

A KERESKEDŐ TÁRSULATI POLGÁRI ISKOLA NÖVENDEKEI NEK ELSŐ ÉS UTOLSÓ 10 ÉVES TALÁLKOZÓJA 1921—1930.

Megható ünnepséggé színhelye vált kedden este a Rózsabokor vendéglő kerthelyiségébe. A debreceni kereskedő társulati polgári fiúiskolában az 1920—21. tanévben a IV-B. osztályban Husz Lajos osztályfőnöksége alatt végzett növendékek tartották 10 éves találkozójukat. A volt tanítványok felejt össze erre az alkalomra, ami a mai rossz viszonyokat tekintve, igen szép eredmény.

Érdekes, hogy az iskola fennállása óta ez az első eset, amikor az ott végzett növendékek 10 éves találkozóra jöttek össze. A sors különös végezete, hogy akkor történt ez, amikor a nagy népszerűségnek örvendő iskola bezárta kapuit — talán örökre. Az 1921-ben végzett növendékek, kik fogadalmat tettek, hogy 10 év múlva — bárhová is sordorja is őket az élet — újra összejönnek, hogy megmutassák egymás iránt érzett szeretetüket, akik a szervezéssel lettek megbízva, közbejött akadályok miatt csak most, egy évvel később tudták megrendezni a találkozót.

A volt tanári kar nevében megjelentek vitéz Csánky Adorján igazgató, Szikhárd László és Zilahy Zoltán tanárok. Az osztály főnökét Husz Lajos ny. igazgatót 10 tagú küldöttség kereste fel, melynek vezetője egy értékes díszkötésű könyvet, ezüst plakettel nyújtott át régi jó öreg tanárunknak szeretetük és hálájuk jeléül. Vitéz Csánky Adorján mondott magasszónyalású beszédet, melyben a tudás értékét és a hazaszeretetet állította a végzett ifjak elé magaszón ideálokat.

Acél Imre felköszöntőjét sok más kedves felszólalás és beszéd követte. Előkerültek a régi diákesemények, melyek kedves emlékeket idéztek fel. A kedves és meghitt társaság, melynek tagjai között nők emberek is akadnak, könnyes szemmel búcsuzott el hajnali 2 órakor, abban a boldog tudásban, hogy 5 év múlva újra találkoznak.

A találkozóra összegyűlt volt diákok a következők: Csapó Péter, Gulyás András, Hora Károly, Kapusi Árpád, Klein Sándor, Kohn Jenő, Kemény Simon, Kostya Jenő, Kökövics Mihály, Matura József, Molnár Dezső, Nagy Gábor, Nemes János, Nosztray Elemér, Ökrös József, Papp László, Radványi István, Révi Imre, Rosenberg Sándor, Teneyi József, Tiltoni Zoltán, Waidner Gyula, Daku András, Vecsei László, Huszka Mihály, Papp István, Acél Imre, Pusztav József, Siposs István, Gramantik Ferenc, Kubinyi Ferenc, Ehrenfeld Zoltán.

Olaszország külügyminisztere a magyarbarát Mussolini

Róma, július 20. A király elfogadta Grandi külügyminiszter, Mosconi pénzügyminiszter, Roccoi gazdaságügyminiszter, Giuliano közoktatásügyi miniszter és Bottai korporációs miniszter lemondását és Mussolini miniszterelnököt külügy- és korporációs miniszterré, de Francisci képviselőt, a római egyetem rektorát igazságügyminiszterré, Jung Guido képviselőt pénzügyminiszterré és Ercole képviselőt, a palermói egyetem rektorát közoktatásügyi miniszterré nevezte ki.

A VÁLTOZÁS OKAI.

Róma, július 20. A délelőtt ismertessé vált kormányrekonstrukció jelenlétét igen nagyra tartják. Nem személyi változásokról van szó, hanem arról, hogy az olasz fasizmus szervezetében

ezzel a kormányrekonstrukcióval előtérbe nyomult a gazdasági pro-

blémák erősebb értékelése és azok megoldásának minden egyéb kérdés fölé való helyezése.

Ez a megállapítás talán egyedül Grandi külügyminiszter és Stefani külügyminisztériumi államtitkár személyére vonatkozik, akiknek lemondása

külpolitikai okokra vezethető vissza.

Politikai körökben az olasz külügyek vezetésében történt változást azal magyarázzák, hogy

Mussolini nem volt megelégedve az olasz külpolitikának sem Lausanneban, sem a genfi leszerelési kérdésekben tanúsított magatartásával

és valószínűleg az az érzése, hogy ezeken a tanácskozásokon Olaszország háta mögött olyan dolgok játszódtak le, amelyek Olaszországot is erősen érdeklik.

Kétnapos országos kereskedő nagygyűlés lesz Debrecenben

A kongresszus napjai augusztus 13-14.

Sesztina Jenő vezetésével Magyarországon egész vidéki kereskedelmi Debrecenben augusztus 13-án és 14-én, szombaton és vasárnap, tehát két napon át tartó országos kereskedő nagy-

gyűlést tart. A nagygyűlésre az ország összes vidéki kereskedelmi érdekképviseletét Debrecenbe utaznak.

A debreceni kereskedő nagygyűlésnek igen gazdag programja lesz.

Egy szép, fiatal, szőke nő mentette meg a Fehér-házat a veteránok ostromától

A dal megszelídítette a felbőszült tömeget.

Newyork, július 20. A Washingtonból érkező részletes tudósításokból most derül csak ki, hogy milyen kritikus fordulatot vett vasárnap Washingtonban a veteránok tüntetése. A tüzenöl-ezerfőnyi veteránsereg, amelyet mindeztideig sem szép szóval, sem fenyegetéssel nem tudtak távozásra bírni, zápos tüntető menethet vonult fel a Fehér Ház és a Capitol elé, ahol felsorakoztak és meg-megújuló kiáltással követelték, hogy a kongresszus, mielőtt nyári pihenőre menne, teljesítse követeléseiket.

A rendőrség erős kordont vont s a kordon mögött nagy karhatalmi kirendeltségek táboroztak, amelyek farkasszemet néztek a veteránok seregével. A helyzet rendkívül kritikus volt s minden pillanatban attól lehetett tartani,

hogy az elfojtott izgalom zavargásokban fog kirobbanni. Eleinte békésen próbáltak a vezetők lelkére beszélni, majd amikor ez eredménytelen maradt, a karhatalmi kirendeltség egyszerűen letartóztatta a veteránok vezérét, Waterst és vezérkarát. A letartóztatott embereket bevitték az épületbe, künn pedig a tömeg hangulata egyre viharosabbá vált. Kórusban követelték Waters és társai szabadonbocsátását. A rendőrség parancsnoka, Glassford erről hallani sem akart. Hiába menesztették hozzá egymásután a küldöttsegeket, mindegyiket azzal útasította el, hogy:

— Addig fogja maradni, amíg a tüntetők el nem hagyják a Fehér Ház környékét.

Már éjjel felé járt az idő s a végletekig fokozott izgalomban attól lehetett

tartani, hogy a veteránok megrohanják a rendőröket és vér fogja pirosra festeni a Fehér Ház előtt elterülő térség kövezetét, amikor váratlan fordulat történt. A káprázatos fényvel megvilágított térség egyik szobrának a talapzatán termelt egy feltűnően szép, magas, nyulánk, szőke nő, aki messzire hallatszó hangon, magával ragadó lendülettel kezdte énekelni a veteránok indulóját. A tömeg az első pillanatban méltatlankodva háborogni kezdett, de a nő is, meg az ének is olyan szép volt, hogy a veteránok megbűvölve elnémultak, pár perc múlva pedig ők is belevágtak az énekbe és kórusban zengték a lelkesítő indulót. Mintha varázslat történt volna: az elszánt rohamra készülő tömeg az ének hatása alatt dalárdává szelídült s az újabb felszólításra ellenállás nélkül visszavonult.

Ekkor a veteránok vezérkarát is szabadon engedték s Waters magával vitte társaihoz a kongresszus elnökeinek, Garnernek az ígéretét, hogy érdeklükben szót emel Hoover elnöknel és a kongresszus tagjainál. Washington a titokzatos fiatal nőnek köszönheti, hogy megmenekült az uccai csata beláthatatlan következményeitől.

Magyar gyümölcsöt és fürdővendéget importálna Csehország

Budapest, július 20. Értesülésünk szerint a csehszlovák nemzeti bank 750 ezer csehszlovák forintot fizet le a Magyar Nemzeti Banknál a Csehországba irányuló magyar gyümölcskivitel céljaira. A mai napon ez összeg terhére már 50 tonna kajszinbarack és 50 tonna nyári

Uj filmünk! „Lányok az intézetben“

WINSOLE HRISTA világhírű regénye nyomán.

Premier ma!

7. órákor: VIGSZINHAZ.

9 órákor: KERTMOZI.

Csak két napig. Csak két napig.

EREDMÉNYEL VÉGZŐDIK A MAGYAR-OSZTRAK TÁRGYALÁS.

Budapest, július 20. A magyar és osztrák delegáció mai folytatólagos tárgyalásán megbeszéltek a modus vivendi kérdését és átdolgozták a kereskedelmi szerződés több pontját. A tárgyalásokat holnap a kereskedelmi minisztériumban folytatják.

Felépül a Rákosi Jenő uccában Debrecen egyik legmodernebb bérháza

Csupa kétszobás, teljesen modern lakás lesz a bérházban.

Két nappal ezelőtt a Rákosi Jenő uccában levő üres telken munkások csapata jelent meg és hozzákezdett Debrecen legújabb bérháza alapjainak megvetéséhez. Röviden hírt adtunk már arról, hogy a Rákosi Jenő uccában valószínűleg egy háromemeletes bérpalota fog épülni, ez sikerült az összes nehézségeket elhárítani és a munkások hozzákezdtek az építkezéshez.

A bérházat Sajó István műépítész, Debrecen szab. kir. város tb. műszaki tanácsnoka tervezte. Az ő neve garancia arra, hogy az új épület amellett, hogy egyik ékessége lesz a városnak, berendezésével is száz százalékig a lakók kényelmét fogja szolgálni, hiszen köztudomású, hogy Debrecen legjobban berendezett épületei éppen a Sajó István építész nevéhez fűződnek.

Az új bérháznak ülön érdekessége lesz, hogy csupa kétszobás lakás lesz benne, számszerint 16. A lakások a legmodernebbek lesznek, teljes komforttal, fürdőszobákkal, parkettel, hatalmas ablakokkal, tágas, egészséges szobákkal. Minden emeleten tágas hall lesz ezekből a hálókból nyílnak majd

a lakások, ennek dacára beosztása olyan lesz, hogy a lakások teljesen el lesznek egymástól zárva, mintha mind egyik család külön villában lakna.

Az új bérháznak lesz még egy nagy előnye: a lakások bérei igen alacsonyak lesznek. Ennek tudható be, hogy az érdeklődés máris megindult és több lakást jegyeztek elő, annál is inkább, miután a bérház november hó 1-ére beköltözhető állapotban lesz.

SZUMÁTRA SZIGETEN EMBERHEZ HASONLÓ ÁLLATOT LŐTTEK.

London, július 20. Az ausztráliai Grafton Gully közelében egy munkás eddig ismeretlen, borzalmas külsejű csúszómászót fedezett fel.

Az állat, amelyet a természetbúvárok Scolopendromorphia-nak neveztek el, 12 hüvelyk hosszú, háta ragyogó barna, 42 lába és nagy mérges fullánkjai vannak.

A rokari radsa Szumatra szigetén vadászaton emberre emlékeztető rejtélyes állatot lőtt. Az állat 18 hüvelyk magas, hátsó végtagjain egyenesen járt, színe világoszürke és fején az emberi hajzathoz hasonló szőresomó volt látható.

20	feleitteknek	40
fillér a strandfürdőjegy		
5 fillér a kiszolgálási díj a		
MARGIT-strandfürdőben!		
Strandfürdőjegy gyermekeknek,		
16 éves korig, középiskolai tanulóknak igazolás esetén		20 fill.
16 éven túl is a pénztárnál váltva		
12 darab jegy egyszerre váltva 2— pengő.		
Strandfürdőjegy felnőtteknek		40 fill.
a pénztárnál váltva		
12 darab jegy egyszerre váltva 4— pengő.		
Strandfürdőjegy		50 fill.
a villamoson oda- és visszautazással együtt a villamos kalauzoknál váltva		
		5 fill.
Kiszolgálási díj		
Kabinért NEM KELL külön fizetni.		
Idény, havi és kedvezményes családi bérletek		
rendkívül olcsón válthatók a pénztárnál.		

Öz zadás és kellemetlen tünetei megszűnnek

mindenkinek ha **NOVOLA** kenőcsöt HASZNÁL LABAINAK ÁPOLÁSÁRA HATÁSBA BIZTOS. ÁRA: 1.-P.

Készíti: ARANYANGYAL gyógyszerfár

DEBRECEN, PIAC és SZT. ANNA u. SAROK. ALAPÍTÁSI ÉV: 1870.

Cséplés

Hajnalk hajnalán, mikor máskor csak a madár ébredett, most már szerte a határban mindenütt felbugnak a cséplőgépek. Harmatredülése, napsugárzása kíséri az első munkás mozdulásokat és a nagy lendítőkerék suhogása elvész a cséplőgép falánk hörgésében.

Gazdának, napszámoknak mindig ez olti aratás után a legszebb foglalatossága. Hajnalhasadéskor, tűző delectében, éjszakába hajló esteiken zúgott a gép és a zsákok éhes szájjal nyelték a szemet, a mi mindennapi kenyerünket.

Ma is hűg a cséplőgép, ma is kanyargó a kazán feketé füstje, ma is hullámzik a lendítőkerék szíja, csupán az éhes zsákok szája nem telik olyan tempóban, mint az hosszú verejtékezés után méltán várhatta volna a gazda, a napszámok.

Lötyögő zsákok csüngenek a cséplődobja alatt és mikor tenyerére veszi a szemeket a gazda, önkénytelenül is megcsóválja a fejét, mert ezek a szemek ma hervadtok, zsugorodtak, koldusan szegények. Valóban elvette csaknem a zsákból a jó Isten azt, amit egy esztendőn keresztül a határban kedveléssel edelgetett.

De azért hajnalok hajnalán felbűg a cséplőgép, kévék esnek az étel elől, a dobon csak úgy, mint régen, csupán a zsákok, a tele zsákok száma apadt meg.

Kicsit szótlanok, kicsit kedvelenek a gazdák, de megtörtén az az érzék: a jó Istennel nem lehet perbe szállani. Nem nagyon néznek a kezük alatt folyó munkára, nincs mit várni, nincs mit remélni ettől a csépléstől, azonban annál többet csillogtatják meg reménykedő tekintetüket a szomszédos tengerifélek felé, ahol a közeli esők frisseséget, életet, reményt teremtettek.

Olyan a tengeri, mintha vízen állana. Gazdagodnak utolsó reménysége, zöldele, fejlődő, reménykeltő menedékvára: a tengeri.

Butor

— Elloptak egy láda könyvet a bezárt padlásról. Rostás Barna huszárszázados, Csapó u. 22. szám alatti lakos jelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, hogy a lezárt padlását feltörte és onnan ellopott egy ládát, mely tele volt könyvekkel, festődobozzal s egyéb más dolgokkal. A kár 140 pengő. A károsult feljelentésére a rendőrség nyomozást indított az ismeretlen tolvaj kézrekerítésére.

— Gabányi posztőzletben hallatlan olesón vásárolhat divatos férfiszöveteket, kosztümkelméket, Rothermere 33.

— A Tiszántúli Faültetők Társasága felhívja a közönség figyelmét, hogy a fejlődés közben megfigyelt s már több év óta állandóan feltűnően szépen fejlődő gyümölcsfákat, díszfákat, díszcserjéket és gazdasági fákat, amelyek vagy különlegesen szép gyümölcsükkel, feltűnően szép és gazdag virágzatukkal, vagy a gazdasági fák erőteljes és gyors növekedésükkel nagyobb figyelmet érdemelnek és elszaporításra alkalmasnak látszanak, — sziveskedjenek a Faültetők Társaságához bejelenteni (Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, Debrecen, Hunyadi u. 5.) Ezen bejelentés alapján szakszempontból megvizsgálja a társaság kertészeti szakközege és ha tényleg érdemes az elszaporításra, ez esetben intézkedni fog annak faiskolai szaporítása iránt.

Megkezdődött a Rákosi Jenő ucai bérház építése, de csak hetven munkásnak ad kenyeret

További közmunkákat sürgetnek a munkanélküliek.

Dr. Vásáry István polgármesterhez headványt intéztek a debreceni munkásszervezetek, amelyeknek vezetői arra kérik a polgármestert, hogy sürgesse ki minél előbb az elrendelhető közmunkákat, illetőleg a népfürdő építését kezdesse meg.

A kérelmükben rámutatnak arra, hogy a királyucai bérház építése már meg is kezdődött, azonban ez munkálatok szak- és segédmunkásokkal együtt alig 60—70 munkásnak juttat kenyeret, míg a Nemzeti Bank új palotájának építése egyre inkább késedelmessé válik.

Hátra volna tehát a népfürdő létesítése, amelyre nézve legutóbb küldött-ségjárásuk alkalmával is azt az értesítést kapták, hogy az ehhez szükséges költségnösszeg folyósítása már befejezett lény.

Errevaló tekintettel tiszteletteljesen kérjük Méltóságodat, — mondják a headványban —, hogy méltóztassék elyanirányú intézkedéseket tenni, hogy

a népfürdő építése azonnal megkezdessék s rövid időn belül a lakosság rendelkezésére bocsátassák.

— Gyanus haláleset. Övr. Szabó Zsigmonné 78 éves földesi asszonyt szerdán reggel szomszédai halva találták lakásán. Az asszony holttestét a községi orvos megvizsgálta és az asszony halálát gyanusnak találta, mivel Szabónén több kisebb nagyobb zuzódás nyomai voltak láthatók. A csendőrség a gyanus halálesetet jelentette a debreceni ügyészségnek, melynek indítványára Preinészberger Jenő vizsgálóbíró vizsgálatot vezetett be az ügyben s elrendelte a holttest felboncolását annak megállapítása végett, hogy az asszony halálát mi okozta.

A KIE leszerelte a telefonját. A KIE ez uton is értesíti az érdekelteket, hogy 2409-es számú telefonját f. hó 16-án leszereltette és azt újra csak október 1-én helyezik forgalomba. Kéri a KIE mindazokat, akik telefonon kívánták az egyesülettel elintézni dolgaikat, sziveskedjenek ezután személyesen vagy levél útján felkeresni a KIE helyiségét, Piac uca 7. I. em. Ez az intézkedése a KIE-nek a nyomászto gazdasági viszonyok miatt történt.

Faipar Rt.-nál

— A KIE sakkverseny eredménye. A debreceni KIE 1932 június 20-ától, július 18-ig nyilvános sakkversenyt tartott, melynek eredményét az alábbiakban közöljük: Első Brilla Sándor 10 és fél pont, második és harmadik Fejér György és Hegyemi István 8 és fél ponttal. Negyedik Gyertyános Béla 8 ponttal, ötödik és hatodik Némethy László és Ajtai Kálmán 7 és fél ponttal, 7. 8. és 9. Gasparik Tivadar, Medovarszky János és Csócsits Lajos 7 ponttal, 10. Torma István 6 és fél ponttal. Indultak még a versenyen Bodnár Ferenc, Tóth András, Horváth Ferenc és Wágner István. Brilla Sándor gondos pozíciójátéka és tehetséget eláruló kombinációjával megérdemelten jutott az első helyhez. Megfelelően jól játszottak még Fejér és Hegyemi, szépen szerepeltek a Munkás-Otthon sakkosói is. A verseny eredményét nagyban elősegítette a debreceni sakkkör támogatása, melyért a KIE ezuton is köszönetét fejezi ki úgy a maga, mint a játékosok nevében. A zsűri elismeréreméltó munkát végzett Dalmy Barna, dr. Kocsis Sándor és Kiss Ernő urak — városunk nagynevű sakkosóinak — vezetésével.

A strandfürdő rendkívül gyorsasággal való felépítése azt igazolja, hogy a város vezetősége megfelelő érzékkel viseltetik a közegészségügyi követelményeivel szemben a város szegényebborsu lakosságának egészségügyi viszonyai is megkövetelik, hogy velük szemben is hasonló módon járjon a törvényhatóság.

Nem vonjuk kétségbe, hogy a strandfürdő mai használati díja nem elég méltányosan van megállapítva, azonban — sajnos a lakosság egy tekintélyes részének még ilyen árak mellett is hozzáférhetetlenek a szabadfürdőzés kellemes és egészséges örömei.

Eppen ezért egyrészt a magyarországi munkanélküliség enyhítése, másrészt pedig a szegényebb sorsu lakosság nyári fürdőzése, tehát egészségügyi szempontból is arra kérjük ismételtlen Méltóságodat, hogy méltóztassék megkeresni azokat a módokat és eszközöket, amelyekkel a népfürdő a strandfürdőhöz hasonló gyorsasággal felépüljön s még az ideai szezonban használatba vétessék.

ANYAKÖNYVI HIREK.

Születések: Zsiznomenszky József kocsis, fiu, István; dr. Szabó Andor bankhivatalnok, fiu, Zoltán; Bundi István fm., leány, Margit; Pongor László máv. lakatos, leány Irén; Vass János lakatossegéd, fiu, János.

Házasságok: Elek Mihály—Ballai Erzsébet; Cseh Dezső—Szücs Julia; Schmotzer Gábor—Szentpéteri Julia.

— Debreceni ifju kerékpárbalesete Veszprém. Debreceni fiatalberek kerékpárkirándulást rendeztek Veszprémbe. Kobzos Sándor a főposta előtti meredek uton akart lejönni, de kerékpárjának láncja elszakadt és kerékpárjárva a püspökkerti kőkerítéséhez vágódott. Súlyos koponyatöréssel szállították kórházba.

— Meglopott gazdálkodó. Szilágyi Mihály Meszena uca 7. szám alatt lakó gazdálkodó jelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes ellopott tőle két lóra való igasszerszámot és 3 kg tollat. A megkárosított gazdálkodó feljelentésére a nyomozás megindult.

Bent a Rákosi Jenő-utcán

— Elmerült a regényolvasásban és a vonat halálragázolta. Lippáról jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap paulisi állomáson, ahol Haller Lujza, egy lippai ügyvéd gyermekeinek nevelőnője az Arad felől érkező személyvonatra várakozott. A vonatnak némi késése volt és ezért a fiatal leány a raktárépület napos oldalának támaszkodva, egy regény olvasásába merült. Időközben az állomásra befutott egy tehervonat, amelyet a raktárépülethez legközelebb eső első vágányra irányítottak, ahol néhány teherkocsit akartak a szerelvényhez csatolni. Az épület falához támaszkodó és olvasmányába teljesen elmerült leány csak arra eszmélt, hogy a vonat közvetlenül mellette dühörög és rémületben oly szerencsétlenül ugrott el, hogy az egyik vagon kerekei elkapták a lábát s a vonat alá sodorták a szerencsétlen leányt, akinek testét azután halálra ronesollák a következő vagonok. A leány udvarlója éppen akkor érkezett az állomásra és szemtanuja volt a tragikus szerencsétlenségnek.

BÉLRENYHESEG.

a máj- és az epeutak bántalmait, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasi szervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a bélműködést kitűnően szabályozza. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerterekben, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Időjárás

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenti július 20-án:

Részben felhős égbolt mellett ma időjárásunk száraz maradt. A tegnapi hűvös légtömegek htaása azonban annyiban még ma is érezhető volt, hogy a nappali felmelegedés nívója majdnem 2 fokkal alacsonyabb lett, mint tegnap. Pontos értéke 26.6 C fok. A nyugati légáramlat uralmával a változóan felhős és zivatarra hajló idő továbbra is meg fog maradni. A légnymás ma sem süllyedt. A tengerszintre redukált értéke reggel 760.2, este 759.1 mm volt. Esti hőmérséklet 24.4 C fok.

Időprognózis Debrecenre: Részben felhős és továbbra is meleg idő várható.

A HAVONTA FIZETETT LAKBÉR UTÁN NEM KELL KÉSEDELMI KAMATOT FIZETNI.

Budapest, július 20. A Háztulajdonosok Országos Szövetsége több napilapban közleményt tett közö a részletfizetés kedvezményét igénybevevő lakók állítólagos kamatfizetési kötelezettségére vonatkozóan.

Illetékes helyen megállapítják, hogy csak átmenetileg, ez év április 30-ig bezáróan állapították meg a részletfizetés kedvezményét igénybevevő lakók kamatfizetési kötelezettségét. Május 1-től kezdődőleg tehát a bérösszeg havi részleteiben való fizetése esetén késedelmi kamat nem jár.

A SZEGEDI IPAROSOK TILTAKOZÓ NAGYGYÜLÉSE.

Szeged, júl. 20. A szegedi iparos-társadalom ma délelőtt 10 órakor az Ipartestületi székházban tiltakozó nagygyűlést rendezett. Tiltakozását tizenkét pontba foglalta. A kereskedők, akik csatlakoztak az iparosok megmozdulásához, üzletük redőnyét tizenkét órától zárva tartják.

volt Király-utca 4 sz. alatt.

A HAJDÚDOROGI POLGÁRI ISKOLA EGYELŐRE MEGMARAD.

A kultuszminiszter a takarékosági intézkedések során megszüntette a hajdúdorogi polgári iskolát is. A 15 ezrenyi lakosu hajdúvárosban nagy megdöbbenést keltett a rendelkezés és nyomban széleskörű mozgalom indult meg, hogy az iskola megmaradjon. Uzonyi György orsz. képviselő útján memorandumot jutottak el Karafiáth miniszterhez, aki magáéva is tette az emlékiratban foglaltakat és intézkedését próbáképpen egy évig felfüggesztette.

— Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: Kigvő, Piac u. 33. — Muraközy, Piac u. 72. — Sas, Hatvan u. 70. — Csillag, Árpád tér 1. — Nádor, Szent Anns 66. szám.

KIJULT

A KINAI—JAPÁN HÁBORÚ.

London, július 20. A mandzsuri határ közelében ma kiujultak a kínai—japán harcok. Hat japán repülőgép 30 bombát dobott a tartomány fővárosára. Több gép közvetlenül a város felett ide-oda cirkált és gépfegyvertűzzel seprti végig az uccákat. A kínaiak most rendes katonaságot vonnak össze a fenyegető invázió ellen.

B. SZALMAS VIHAROK
OLASZORSZÁGBAN.

Róma, július 20. Az ebben az évszakban teljesen szokatlan viharos időjárás még mindig tart. Miután az ifjélelő az egész toscanai partvidéket pusztította végig, tegnap Észak-olaszország került a zivatáros zóna középpontjába. Brescia közelében elmúlt éjszaka a megáradt Vrenda kilépett medréből és nagy területeket öntött el. Tortona mellett hirtelen keletkezett áradás körülzárt egy csoport munkást, akiket csak legnagyobb erőfeszítés árán sikerült megmenteni. Varesében villámcsapások megrongálták a telefon- és távíróvezetékeket. Vincenzában a villám becsapott egy zsufolt villamoskocsiba. Emberéletben nem esett kár.

— Az öreg képviselők kötelező megfiatalítása. Londonból jelentik: Harry Benjamine newyorki orvos, a pennsylvaniai orvostudományi kongresszuson előadta, hogy Steinach-féle ifjaltatási eljárás több, mint ezer eset alapján végzett megfigyelés szerint a gyakorlatban teljesen bevált, azaz sikerült az öregedési folyamatot megállítani, vagy meglassítani és különösen a szellemi képességeket növelni. Az előadó kijelentette, hogy nagy hasznára válnék az országnak a mai válságban, ha a képviselőház és a szenátus minden tagját, továbbá az ötvenöt évnél idősebb nagyrangú közhivatalnokokat arra köteleznék, hogy ifjítóműtétnek vessék magukat alá.

— Százmértődes viharok is ellenálló óramutatók. Londonból jelentik: London legnagyobb nyilvános óráját a napokban szerelték fel a Schell Max petróleumváltalat új palotájának tornyába. A szerkezetet hajtó villanymotor körülbelül akkora, mint egy autómobil motora, az óra számlapjának átmérője 25 láb, nagymutatója 11 és fél, kismutatója 8 és háromnegyed láb hosszú s a szerkezet oly erős, hogy a mutatók óránkint 100 mérföldes viharok is ellenállnak. Az órási óra számlapját tiszta időben London egyik legdélibb kerületéből, a Kristálypalota környékéről is látni lehet. Ugyanennek a palotának a tetején a Cierva számalom-repülőgéptársaság 31.000 négyzetláb felületű repülőteret épít a páris-londoni légitforgalom céljaira. Az atüógépi-szerkezetű légi taxik London szívéből 10 perc alatt fogják az utasokat a croydoni repülőterre szállítani, ahol azonnal átszállhatnak a párisi repülőgépre.

Egyetlen

pengőért

csodaszép

fényképet készíttünk Önök

jöjjön el

az „Unió“-ba

Svetits bérház,
Piac ucca 43.

Első udvar.

Debreceni leventék utja
a Balatonkörüli kerékpáros mozgóláborba

Hírt adtunk már arról, hogy Debrecen sz. kir. város népgondozó kirendeltsége arra alkalmas és jó magaviseletű leventéi közül Átyim István és Károly, Fodor Lajos, Gyenes János, ifj. Haranghy Lajos, Kovács László, Kocor Mihály, Pillár Sándor, Szentessy László, Váry István, Vigvári Imre és László leventék Rác István vezető főoktató és két oktató vezetése mellett a Balaton körüli kerékpáros mozgóláborba indultak. A kerékpáros mozgólábor egyik állomásáról, Tihanyból kaptuk az alábbi sorokat:

A Debrecenből való elutazásunk július 14-én igen vidám hangulatban történt. A fényképezőgépek zárjai kattognak és néhány perc múlva elindul a vonat. Eleinte víg nótázás közben telt az idő, később azután mindenki az éjjeli nyugalomát igyekezett biztosítani, de a szándékát nem mindenki érte el, miután az e célra rendelkezésre álló tér túlságosan kevés volt az utazásra rendelkezésünkre bocsátott tehervozat leventéink és kerékpárjaik számára. Vasúti kocsink nagymérvű kilengése folytán, miután utolsóknak volt kapcsolva a budapesti vonathoz, egész éjten át a legvakmerőbb parter-tornát lejtettük. Ennek hátrányait csak reggel felé állapítottuk meg — álmos szemek, megmerevedett nyakizmok, de pl. az egyik sarokban Gyenes levente nem törődve a viszontagságokkal, józúen alszik egy pár bakancson, amelyet vánkocnak használt fel.

Budapestre megérkezve, a rendelkezésünkre álló idő alatt megtekinthettük az ébredő fővárost. A Dunántúl valamivel élénkül a hangulat, amikor végre megpillantjuk Balatonkenesét előtt a magyar tenger, megszületik az általános jókedv. Az alföldi fiúknak még a szája is nyitva marad ennyi víz látásra, csodálkozó arcok, száz és száz kérdések, de főként mindenki csak látni akar.

Miután a balatonkenesesi fűrdőigazgatóság előzetesen biztosította a fűrdőt, felülvélve, most már kerékpáron folytattuk az utat „Fűzfőre”, ahol megnéztük a mintaszerűen berendezett modern papíráruhárat és ahol a papír előállításának minden fázisát bemutatták előttünk. Valósággal a szemünk előtt alakult át a fenyőfa a gépek labirintusán át a legfinomabb papírrá. Ugyancsak a gyárigazgatóság ezután vendégül látta vacsorára táborunkat, majd pedig az éppen ott hangversenyző Bodán Margit nótáestjére hívtak meg bennünket és éjjelleg gyönyörködtünk a rádió énekművésznének hangulatos előadásában s ezután a gyár szép nagy tornatermében — amely a lehető legkényelmesebben volt e célra berendezve — nyugalomra tértünk.

Vörösbény után Balatonalmádi gyönyörű fűrdőhelyére érkezünk, ahol a fűrdőigazgatóság a Pannónia nagytéremben igen finom ebéddel lepte meg táborunkat. A fűrdőhelyen debreceniekkel is találkoztunk, többek között egy jelenleg Budapesten lakó úrral, aki a viszontlátás örömeire bort is küldött asztalunkra, amelyből leventéink mértéktelenen fogyasztottak.

Alsóórs, Lovasd, Balatonarács után a mai napon érkezünk meg Tihanyba, ahol a legszebb látnivalókat találtuk, így pl. az utolsó magyar király szomorú kálváriáját és itt tartózkodása utolsó napjainak még szomorúbb helyét az apátság templomi épületében IV. Károly szobrát, úgy ahogyan fogásába való elmenetelük alkalmával hagyták. A fogadósobában a városok és megyék szebbnél szebb koszorúival, köztük Debrecen város és Hajdú vármegye nagy kék-sárga szalagos koszorúval. A sziget legmagasabb pontjáról gyönyörű kilátás nyílik a Balatonra és a szigeten lévő József főherceg nyaraló kastélyára.

A híres tihanyi visszhang a fiúk legnagyobb öröme ismételte a feléje kiáltott tréfás és komoly mondatokat. Megnéztük még az apátság gyönyörű templomát és az évszázadok előtt remete lakások céljait szolgáló remete barlangokat. Holnap, 18-án folytatjuk útunkat Badacsony—Keszthely felé valamennyien a legnagyobb örömmel és lelkesedéssel nézünk a sok szép új látnivaló elé.

Kiss Lajos.

Terménytőzsde.

A határidőpiac hivatalos árfolyamát: Búza októberre 12.76—12.77, márciusra 14.43—14.44. Rozs októberre 9.22—9.23. Tengeri júliusra 17.60—17.80, 1933 májusra 10.82—10.83.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Búza tiszai (6) 77 kg-os 12.70—13.00, 78 kg-os 12.80—13.10, 79 kg-os 12.95—13.30, 80 kg-os 13.05—13.40, felsőtiszai (6) 77 kg-os 12.40—

SPORTHIREK

Opata Zoltán bucsuja a debreceni sportközönségtől

A volt válogatott centercsatár barátságos úton megvált a Bocskaitól és eltávozik Debrecenből.

A debreceni közönség őszinte sajnálattal fogadta azt a hírt, hogy a Bocskai FC kiváló edzője, Opata (Ormos) Zoltán eltávozik Debrecenből. Opata nevét sportkörökben talán az egész világon ismerik, hiszen ez a kivételes tehetségű magyar futballista annak idején számtalanszor irányította a centercsatár posztján a magyar válogatott legényeket. Opata Zoltán nemcsak mint sportember, de mint társasági gentleman is általános szeretetnek és becsülésnek örvendett s Debrecenből való eltávozását mindnyájan sajnáljuk.

A kiváló sportember a következő levélben búcsúzik a debreceni sportközönségtől:

„Másfélévi debreceni működés után barátságos megegyezéssel megváltván a Bocskai Futball Clubtól, nem mulasztatom el, hogy ezúton is búcsút mond-

jak azoknak a barátainak és kedves ismerőseimnek, akiktől személyesen elköszönöm az idő rövidsége miatt nem állott módomban és ezúton mondom búcsút Debrecen város egész sportközönségének is.

Csikágói zárlat.

Búza júliusra 45 és egynegyed, szeptemberre 47 és háromnegyed, decemberre 50 és egykettő.

Tengeri júliusra 30 és hétnyelcad, szeptemberre 31 és hétnyelcad, decemberre 32 és egynyolcad.

Zab júliusra 17 és egynyolcad, szeptemberre 18 és egynyolcad, decemberre 20 és háromnegyed.

Rozs júliusra 28 és egynyolcad, szeptemberre 30 és egynegyed, decemberre 33 és egykettő.

Az irányzat alig tartott.

Debreceni
termény- és takarmányi piaci árak.

Búza 7.60—7.80 és a boletta, rozs 7.00—7.40 és a boletta, árpa 12.80—13.40, tengeri 17.20—17.50, lucerna 5.00—6.20, széna 4.00—5.50, lóhere 4.80—5.50, szalma 2.20—2.50.

Változatlan keretek között indul
meg ősszel a profibajnoki
küzdelem.

Sok izgalom és válsághír után végre döntésre ért a magyar ligalabdaruág problémája. A várható döntés azonban semmit sem valósít meg a sokat emlegetett reformokból és az ősszel kezdődő új futballbajnoki évben változatlan keretek között működik az első és a második liga.

Az első liga szereplői a Ferencváros, Újpest és Hungária, tehát a három nagy csapat, továbbá a Bocskai, Somogy és Áttila, mint a vidék képviselői, azután a fővárosi középcapatok csoportjaként a III. kerület, Budai 111, Nemzeti és ideszámít a Kispeszt is, végül a második ligából előlépett Soroksár és a vidéki blokkot kiegészítő Szeged.

A második liga működését megkönnyíti, hogy egyetlen vidéki résztvevője sem lesz, mert a felosztott Sabaria helyett megalakult Szombathely — értesülésünk szerint — távol marad a liga-

küzdelmektől. A II. liga résztvevői: az első ligából kiesett Vasas, a második ligában már szerejlő BAK, TK, VAC, FC és Terézváros, továbbá a Turul helyébe lépő Zugló, azután az új jelentkező Kispesti Összetartás és az Autótaxi, végül alakulóban van a Drasche és a Phöbus (Újpest). Ha esetleg még három új ligaalakulat jelentkezik, ezek még beoszthatók.

Az Országos Futballszövetség szombati esti tanácsülésén ismerik el ezt a ligakeretet az új bajnoki évre.

Opata Zoltán,
a Bocskai FC edzője.Debreceni kerékpáros nyerte
a nyíregyházi 100 km-es
országúti versenyt.

A DVSC július 17-én a Nyíregyházi Kereskedők és Iparosok SE által rendezett 100 km-es országúti kerékpáros bajnoki versenyen vett részt. A bajnoki verseny kombinált volt. 32 km-es propagandaversennyel. Mindkét verseny győztese Borsos János, a DVSC tagja lett, aki Nádas Gyulát, a Nyírvidék bajnokát és a Tour de Honria versen-

nyének jól szerepelt tagját a 100 km-es bajnokságban 5 perces idővel maga mögé utasította. A nyiregyházi célnál kb. 1000 főnyi közönség várta Nadasit elsőnek, de a bajnokot megelőzte Borsos. A verseny propagandaversenyyel volt egybekötve. A versenyzők nem álltak meg a célnál, hanem Nyirpazouy, Nyirboghány és Székely község északi oldaláig mentek, fordulónál Nyiregyházáig kb. 32 km-es távon. Borsos János összidővel 7 másodperccel utasította itt is maga mögé Nadasit Gyulát. Az összetett verseny győztesét serleggel díjazták, amit azonban a rendező egyelet nem akar kiadni. A kerületi ki-

küldött így kénytelen lesz a győztesnek a serleg kiadását a kerületi bizottság elé vinni.

Részletes eredmények: 100 km. 1. Borsos János DVSC 2 ó. 53 p. 2. Nádasi Gyula NyKISE, 3. Varga Kálmán DVSC, 4. Bodolai István DVSC. Kezdek 50 km-es versenye: 1—2. NyKISE, 3. Kónya Károly, 4. Báthori István. 30 km-es ifjúsági verseny: 1. Csiba Imre, 2. NyKISE, 3. M. Nagy József.

A DEAC atlétikai szakosztálya csütörtök délután 7 órakor az egyetemi sporttelep irodájában rendkívül fontos ügyekben szakosztályi ülést tart, amelyen a szakosztály tagjainak pontos

megjelenését kéri a vezetőség.

Kerületi II. osztályú egyleti atlétikai bajnoki verseny.

A MASz keleti kerülete június 24-én délután fél 4 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen rendezte meg a kerület 1932. évi II. osztályú egyleti atlétikai bajnoki versenyét az alábbi számokkal: 100, 400, 800, 1500 és 5000 m. síkfutás, 4x100 és 4x400 m. stafétafutás, 200 m. gátfutás, magas-, távol- és rudugrás, súlydobás, diszkoszvetés és gerelyhajítás. Nevezési díj egyletenként 1 pengő. Nevezések és nevezési díjak dr. Majzik

László ker. előadó címére Simonffy u. 1/a. küldendők. Díjazásul a győztes csapatnak a bajnoki cím és 16 ezüstérem, II. csapatnak 16 nagybronz, III. csapatnak 16 szövetségi kisbronzérem jár.

Felhívás.

Felkérem a Textilgyári FC játékosait, hogy csütörtök délután a villanygyári pályán tartandó tréningben jelenjenek meg. Indokolatlan távolmaradást szigorúan büntetni a vezetőség. Felszerelést a szertárostól lehet átvenni Jókai ucca 38 alatt. Intéző.

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyújt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyújt felvilágosítást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítattik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. — A közlésdíj vidékről postabélyegben is beküldhető. — A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérlés) tudhatók meg.

Nyaralás

Nyaralóknak szobát, teljes ellátást adok havi 70 pengőért. Hernádparti faluban. Bővebb felvilágosítást: Domokos Lejos u. 6. sz. 1063

Levelezés

Magánnyomozóiroda Attila-tér 6. Telefon: 31-91. Nyomoz, megfigyel, informál. Gálócsy v. ny. detektív. 560—VIII-14

Alkalmazást nyer férfi

Gyakorlott fűszerkereskedő segéd felvétetik. — Ullmann Rézvénytársaság, Ferenc József ut 69. 1056

Gépezés felvétetik, szikvízgéphez értő jelentkezzen. Hatvan u. 22. 1073

Biztos megélhetés! 50 pengő kaucióval aktuális cikkhez ügynököket felveszek. Cím a kiadóban. 1061

Alkalmazást nyer nő

Mindenes bejárónő egész napra azonnal felvétetik. Honvéd utca 2. Étközde. 1054

Hölgytödrásznő fő munkás, ki manicűröz is, felvétetik. Balogh, Szoboszlói ut 4. 1055

Kerések egy szorgalmas leányt közeli kertben kis családnak, állandó helyre. Jelentkezni a délutáni órákban. 1049

Tisztességes szorgalmas mindenes felvétetik. Pacsirta 38. 1059

Bejárónő mindenes munkára felvétetik. Fűvészkeret 9. 1068

Alkalmazást keres nő

EGÉSZSÉGES gyermektelen, bőtejű szoptatós dajka elhelyezkedne a Szülészeti klinikánál. 1047

Ajánlat

Ortlási árat fizetek aranyért, zálogcéduláért, Feldheim ék szerész, Piac 75. 18—VIII-4.

Teniszpályahengerek 25 pengőért kaphatók. Debreceni Működgyár, Fürdő ucca 2. 18993-VII-24-ig

Ne higgyen!! senkinek, hanem győződjön meg személyesen, hogy fehérnemű-kelengyéjét nagyon szépen, olcsón Dózsáné, Szent Anna 5. készíti. Férfiingek olcsón! 1944-VIII-3-ig.

Lenvászon, batiszt, sifon méterszáma olcsón eladó. Burgondia 15. 1051

Rozs vetőmag, fajliszta eladó. Pécsi, Batthyányi ucca 16. 1069

Kiegészítő villanykörtét becsérel ráfizetéssel Juhász Gyula, Varga u. 1. szám. 1071

Vegyes

Három félárva leánygyermekel örökbe adunk jobb családnak. Cím a kiadóban. 1062

Kereslet

Használt horganyozott vagy fekete ötnegyedes vagy hatnegyedes csövet keresek kb. 30 métert megvételre. Cím a kiadóba. 581-A.

Modern 3 szobás családi ház lakbértörlesztésre — Nagyerdő környékén vennék. Esetleg bankteherrel. Nagy Lajos, Péterfia 26. 792

Zálogjegyeket és mindennemű ingóságokat legmagasabb árrban veszek. Hunyadi u. 8. sz. 1021

Lakást keres

Központban vagy közel két szobát, egyiket butorozva fűdőszobával keresek. — Ajánlatok „Pontos” jellegére. 755

Kiadó lakás egy szobás

Egy szoba, konyhás lakás Hortobágyi u. 13. alatt kiadó. Értekezni a helyszínen a házmesternél. 590-VII-21-ig.

Nagy szoba konyha speiz, veranda, jószágtartással Hatvan-utcaikertben kiadó. — Szepességi-u. 32. 1039

Egy szoba, konyha spázz Mészáros tér 15. Értekezni II. lakásban. 1042

Uccai, udvari kétszobás lakások összes mellékhelyiségekkel kiadók. Zuga 4. Reáliskolánál. 1078

Egy szoba, konyhás lakás aug. elsejére kiadó. Teleki 16. 1058

Egyszobás és konyhás lakás 15 pengőért kiadó. Honvédtemető u. 10. 1066

Kiadó lakás két szobás

Uj udvari két szoba, fürdőszobával, mellékhelyiségekkel kiadó. Maróthy György u. 21. — Csöndes udvar. Közel a pinchoz. 1061

2 szoba konyha, speiz, egész udvarral augusztus elsejétől kiadó. Homokkert Ovoda u. 8. 1040

Kiadó új kétszobás mellékhelyiségekkel álló lakás minden elfogadható ártért augusztus elsejére. Váradi utcai temetőnél. Elmód u. 5. Értekezni Iónvai u. 27. 1037

Kétszobás lakás augusztusra kiadó. Meszena u. 19. 1077

Két szoba, konyhás lakás mellékhelyiségekkel augusztus 1-ére kiadó. Nyomtató u. 2. 1072

Két szoba, konyhás pinchehelyiség Hortobágyi u. 13. alatt kiadó. Értekezni a helyszínen a házmesternél. 589-VII-21-ig.

Kiadó lakás három szobás

Kiadó egy háromszobás udvari lakás mellékhelyiségekkel Kossuth utca 48. 806-xx

Rendkívül olcsón havi 50 pengőért bérbeadó Vágóhid háta megett Kossuth utcai villamos végállomástól 3 percre 3 szoba, mellékhelyiségekkel álló uri lakás. Értekezni dr. Fényes ügyvédnél. Piac 75. 1066-A-xx

Kiadó 3 szoba és mellékhelyiségekkel álló lakás augusztus 1-re. Teleki u. 19. 1046

Kiadó háromszobás utcai előszobás lakás augusztus 1-re. Kazinci 12. 1043

Háromszobás elő-, fürdőszobás lakás elsejére kiadó. Vígkedvű 49. 1076

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás modern fürdőszobás, alápincézett családi uri ház kerttel jutányosan Bérbeadó, Poroszlay ut 22. szám. 116—VII/7—VII/31-ig

5 szobás modern emeleti utcai lakás november 1-re, ugyanott 2 földszinti utcai szoba irodának vagy orvosi rendelőnek kiadó. Szent Anna-u. 9. 1044

Ötszobás, modern uccai lakás — augusztusra kiadó. Értekezni Killer bútortüzet. 1075

Butorozott szoba

Nyaralásra is alkalmas különbejárattal utcai butorozott szoba Nagyerdő közelében két ágyval, csendes virágos udvarban uri családnál kiadó. E51-75s 48-b. 1036

Különbejárattal uccai butorozott szoba kiadó. Fűvészkeret u. 9. 1067

Ingóság eladás

Palatetős nagy raktárszín olcsón eladó. Cím a kiadóban. 993

Kenyérkihordó zárt kocsi, fekete személykocsi, lószerszám eladó. Miklós u. 18. Sütőde. Ugyanott faszén állandóan kapható. 1050

Jégszekrény festett háló, henteser, konyhakerek olcsón eladó. Hatvan 21. 1074

Eladó fürdőkályha olcsó árrban. Hunyadi u. 22. 1060

Ingóságvétel

Ruhaszekrényt használtat veszek. Címek a kiadóhivatalban leadandók „Ruhaszekrény” jellegére. 1041

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség Csapó u. 9. alatt azonnal kiadó. Értekezni: Deák ügyvédnél, Reáliskola ucca 4. 1057

Élelmiszer, ital

Teavaj naponta, friss, igen jóízű, negvedkilogramos csomagolásban kis tételben kapható. Cím a kiadóban. A-xx.

Autó, motor, kerékpár

Motorkerékpár kifogástalan 500-as, oldalkocsis eladó. Vármevőháza. 1038

500-as Ariel prima motorke-rekpar eladó. Sürgösen, olcsón. Temető u. 14. 1053

Eladó egy jó kontrafékes strapakerékpár 60 P és egy új versenwhátókerék 7 pengő. Timár utca 25. 1048

Társ

Független uriaszony sokáigazaltó közvetítő vállalatot indít augusztusban. Lehetőleg jogvézett uriember társat keres nyolcszáz vagy ezer pengővel. Sürgős ajánlatot a kiadóhivatalba „Augusztusban szerencse főt” jellegére. 1045

Intelligens urinóvel nagy ismerettségű korrel társulók lakáson nyitandó időszéri műhelyhez. Cím a kiadóban. 1055

Eladó föld

Eladó Perec dűlő 36. számú tanya mellett 5 hold föld. Timár utca 28. III. ajtó. 1034

Eladó ház

Batthyányi uccán nagyforntu ház eladó. Bővebbet Hódó és Böszörményi ügyvéd irodájában, Széchenyi u. 1. 1070

Eladó állatok

Pedigrés tigrisdög kölykök jelentkezés sorrendjében előjegyezhetők. Diószegi uton, Dohánygyárban. 960

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF — A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása. 655